

“Voor ieder probleem bestaat er een oplossing.” (Frans Lemmers, vrijwilliger-directeur Eabt)

Intro

Donderdag 31/10 waren Klasbak en Vocvo te gast op de viering **“15 jaar Educatie achter buitenlandse tralies (Eabt). Evaluatie van de werking van Eabt en (on)mogelijkheden van digitalisering van afstandsonderwijs in de komende jaren”**. Eabt-voorzitter Wim van der Spek, en Frans Lemmers, vrijwilliger-directeur Eabt, verwelkomden ons in Amersfoort. Veronique Achoui (Chains, Rescaled Nederland), was dagvoorzitter van dienst en leidde alles in goede banen.

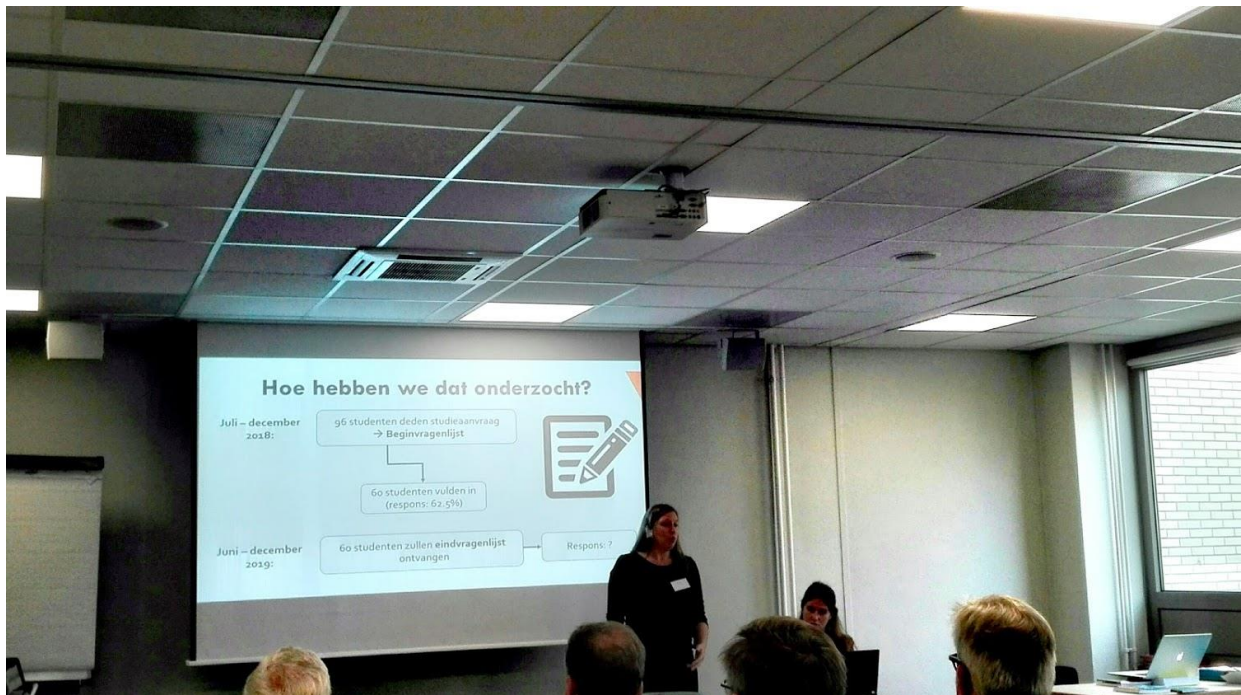
De Nederlandse organisatie Eabt biedt gedetineerde landgenoten in het buitenland **afstandsonderwijs** aan **in hun eigen taal** (Nederlands) en is met die werking na 15 jaar nog altijd **uniek** in Europa en zelfs de wereld. Iets meer dan 85% van de Nederlandse gedetineerden in het buitenland, zo blijkt uit onderzoek van de Vrije Universiteit van Brussel, keert op een dag terug naar Nederland. De voorbereidingsprogramma's waar deze gedetineerden kunnen aan deelnemen in de buitenlandse gevangenissen bereiden hen voor op een reïntegratie in het land van detentie en zijn dus jammer genoeg niet relevant voor de meeste Nederlandse gevangenen. Voor hen reikt Eabt oplossingen aan.

Eabt biedt **onderwijs** aan **dat zo nauw mogelijk aansluit bij de gedetineerde**. Hun achtergrond, mogelijkheden, onderwijsgeschiedenis, interesses, toekomstperspectief etc. worden allemaal mee in rekening genomen. Op deze manier kunnen deze gedetineerden toch deels voorbereid worden op een **reïntegratie** in Nederland. Om dit te organiseren werkt Eabt samen met tal van vrijwilligers, het Bureau Buitenland van Reclassering Nederland, de Nederlandse ambassades en consulaten in het buitenland. Het [opleidingsaanbod](#) dat Eabt aanbiedt, gebeurt in samenwerking met [NHA](#), dat expert is in het afstandsleren en een enorm ruim aanbod van opleidingen en toepassingen in huis heeft.

Spijtig genoeg verloopt het organiseren van afstandsonderwijs voor gevangenen in het buitenland niet altijd vlekkeloos en is de **digitale ontwikkeling**, hoe contradictorisch dat ook klinkt, momenteel een grote bedreiging. Het wordt namelijk steeds moeilijker om het onderwijsmateriaal aan te passen en aan uitwisseling te doen (aanleveren materiaal en communicatie student-docent), aangezien er amper internettoepassingen voor gedetineerden mogelijk zijn. Net zoals vele anderen actief in de sector van leren in detentie, kan het volgens Frans Lemmers niet zijn dat we binnen de gevangenis de digitaliserings-tendens van buiten de muren niet kunnen volgen. **Als er geen werk gemaakt wordt van digitalisering, zal afstandsonderwijs in de toekomst niet meer mogelijk zijn.** Rake woorden ...

Evaluatieonderzoek

Na de toelichting rond de werking van Eabt, was het tijd voor de presentatie van de eerste tussentijdse resultaten van het **evaluatieonderzoek “De werking van Eabt van nabij bekeken”**. Dit onderzoek wordt gevoerd door Prof. Dorien Brosens, dra. Flore Croux en masterstudente Lotte De Vos, allen verbonden aan de **Vrije Universiteit van Brussel**. In de loop van het jaar 2020 worden de eindresultaten verwacht en wordt het onderzoek afgerond. Het onderzoek bevroeg enerzijds de gedetineerden en anderzijds de vrijwilligers en professionals. Van de gedetineerden brachten ze het profiel in kaart, de motieven voor het volgen van een opleiding via Eabt en de voorlopige resultaten en effecten van de gevolgde opleiding. Anderzijds werd het perspectief van vrijwilligers en professionals duidelijk gemaakt door een bevraging via interviews van hun motivatie en de impact die Eabt volgens hen heeft. Uit de gegevens kwam duidelijk naar voor dat Eabt **heel positief** wordt geëvalueerd en dat de waardering voor hun werking **vanuit verschillende hoeken** komt.



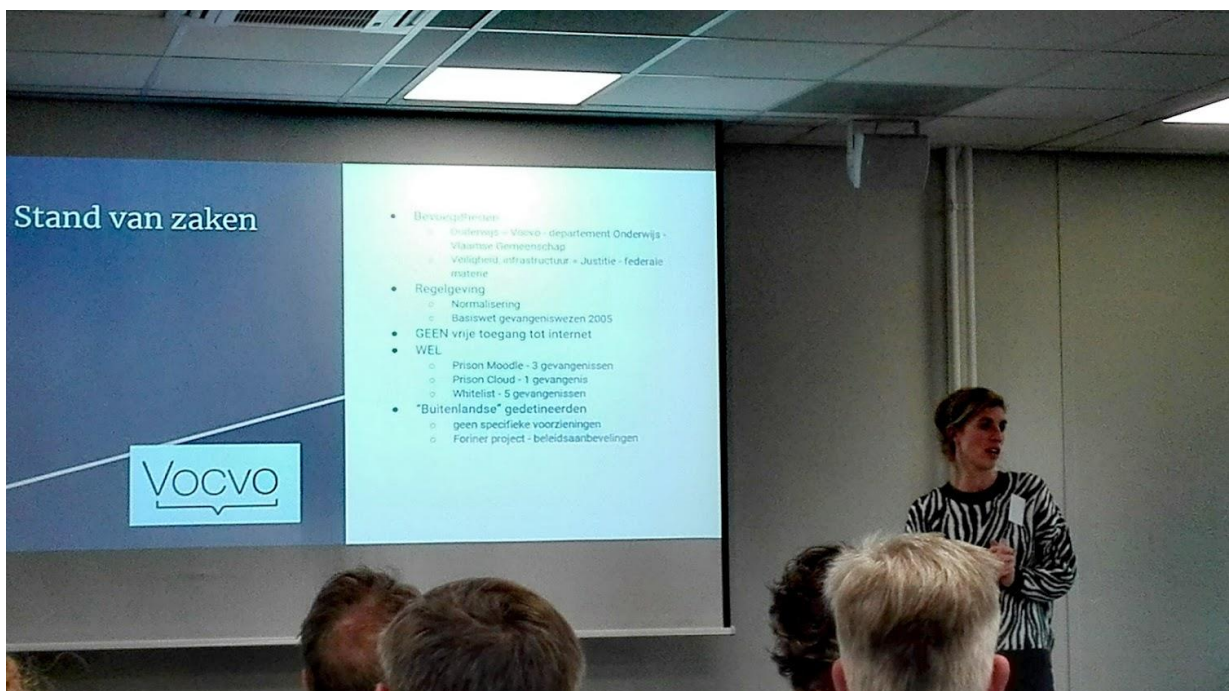
Het evaluatieonderzoek wierp ook al **een blik op de toekomst** en stelde vast dat het belangrijk is om te blijven inzetten op de sterktes van Eabt. De opleidingen die zij aanbieden zijn heel divers en bovendien gratis en dat is van een grote meerwaarde. Er werd nog maar eens op gewezen hoe uniek Eabt is in wat zij doen. Een gelijkaardig project opstarten, zo blijkt uit verschillende mislukte pogingen van anderen, is verre van evident. Ook niet onbelangrijk, bij Eabt werken erg gedreven medewerkers. Maar wegens de stijgende gemiddelde leeftijd van deze equipe, moet de organisatie op zoek naar meer en jongere medewerkers om de continuïteit te garanderen. Een andere uitdaging voor Eabt is dat de organisatie nog steeds subsidie-afhankelijk is. De

boodschap voor Eabt uit het onderzoek: blijven inzetten op hun netwerk, wereldwijd. Ten slotte, en we vallen in herhaling, **komt nog maar eens naar voor dat de gebrekkige of het ontbreken van digitale infrastructuur voor gedetineerden een grote uitdaging vormt voor de werking in de toekomst.**

Debat

Wilfried Plum en Erwin van Heel, werkzaam bij opleidingsaanbieder NHA, namen het woord inzake de **voortsnellende digitalisering in het (afstands-) onderwijs**. Zij gingen dieper in op de systematiek van een veilig en gesloten circuit voor studerende gedetineerden. Volgens hen kan afstandsonderwijs digitaal en volledig veilig aangeboden worden. Iets wat de vertegenwoordiger van het Belgische gevangeniswezen aangaf als zijnde de grote uitdaging waar zij voor staan: op welke manier kan internet volledig veilig aangeboden worden aan gedetineerden? Vervolgens gaven Marjolein Rammelaere (verantwoordelijke onderwijscoördinatoren in de Vlaamse en Brusselse gevangnissen - Vocvo) en Marjolein Hordijk (DJI beleidsadviseur Nederland) **een stand van zaken** van de digitalisering en het internetgebruik voor gedetineerden in de gevangnissen van hun respectievelijke regio.

In iedere penitentiaire instelling in **Nederland** is een reïntegratiecentrum waar gedetineerden kunnen werken met computers, de zogenaamde 'IWK' (**Internet Werkplek Justitiabele**), zo vertelde Marjolein Hordijk. Langs deze weg hebben ze toegang tot beveiligd en beperkt internet via "whitelists"(toegelaten en veilig bevonden websites) en kunnen ze basis -en vakopleidingen volgen, afhankelijk van de instelling. Daarnaast is het ook mogelijk om zo werk te zoeken, te solliciteren, een uitkering aan te vragen etc.



Marjolein Rammelaere gaf aan dat er in **Vlaanderen en Brussel** nog werk aan de winkel is. Het Prison Cloud verhaal wordt soms verkeerdelijk geïnterpreteerd als zouden gedetineerden in België vrij op internet kunnen gaan. Niets is minder waar. Er wordt momenteel gewerkt aan de uitrol van beperkt internet, het uitbreiden van de whitelists (heel beperkt en slechts in 5 gevangnissen) en er komt een proefproject met skype voor het afnemen van mondelinge examens. ([korte presentatie](#))

De voorstellingen werden gevolgd door een **uitwisseling** van ervaringen rond de behoefte en noodzaak aan het gebruik van computers en de veilige toegang tot het internet voor (nationale en buitenlandse) gedetineerden bij hun individuele opleidingen.

Slot

Frans Lemmers sloot deze viering af met een **oproep voor levenslang leren en zinvol actief bezig zijn**, zowel binnen als buiten de gevangenis. Hij hoopt dat Eabt er nog eens minstens 15 jaar bij mag doen en zo mag blijven bijdragen aan onderwijs van buitenlandse gedetineerden. Hij benadrukt hierbij dat er nood is aan verandering op **Europees niveau** wat betreft de **positie van gedetineerden** en dat we moeten blijven aandringen op een **oplossing voor de digitalisering van onderwijs binnen de gevangenis**. “Waar een wil is, is een weg.”. De digitalisering is een struikelblok, “maar voor ieder probleem bestaat er een oplossing.”, aldus de directeur van Eabt.

